

Meldcode huiselijk geweld, kindermishandeling en eergerelateerd geweld onder studenten

Hoger onderwijsinstellingen zijn conform artikel 1.21 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek verplicht om een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling vast te stellen. De VU heeft ervoor gekozen om deze regeling uit te breiden met het onderwerp eergerelateerd geweld omdat we door onze diverse studentenpopulatie vaker met dit onderwerp te maken hebben. Deze Meldcode helpt medewerkers die direct contact hebben met studenten om verantwoord om te gaan met vermoedens van huiselijk geweld, kindermishandeling of eergerelateerd geweld.

Inleiding

Medewerkers die het vermoeden hebben dat een student slachtoffer is van huiselijk geweld, kindermishandeling of eergerelateerd geweld kunnen dit bespreekbaar maken bij de aandachtfunctionaris binnen de VU. De aandachtfunctionarissen zijn de vertrouwenspersonen voor studenten die werkzaam zijn binnen de VU. Dit geldt ook als er aanwijzingen zijn voor vormen van huiselijk geweld, kindermishandeling of eergerelateerd geweld waar andere leden van het gezin slachtoffer van zijn. Medewerkers zijn hiertoe niet verplicht, maar moeten aan de hand van een afwegingskader bespreken of het goed is een melding te doen.

Hulpverleners die advies, steun of andere begeleiding bieden, hebben vaak een beroepsgeheim. Dit wordt ook wel zwijgplicht genoemd. Door die zwijgplicht mag de hulpverlener geen informatie over de student aan anderen geven, behalve als de student daarvoor toestemming geeft. De student kan zich hierdoor vrij voelen om alles te vertellen. Toch kan het in het belang van de student zijn om vertrouwelijke gegevens uit te wisselen met collega's of anderen. In de Wet Maatschappelijke Ondersteuning is een meldrecht voor huiselijk geweld en kindermishandeling (daaronder ook begrepen eergerelateerd geweld) opgenomen. Dit houdt in dat professionals met een beroepsgeheim (vermoedens van) huiselijk geweld, kindermishandeling of eergerelateerd geweld mogen melden, ook zonder toestemming van de betrokkenen.

De VU heeft deze meldcode vastgesteld voor medewerkers die studenten op regelmatige basis zien en spreken. Denk bijvoorbeeld aan docenten, tutores, studentendecanen, studentenpsychologen en studieadviseurs. De code geeft aan wat zij moeten en kunnen doen indien in deze gesprekken signalen van huiselijk geweld, kindermishandeling of eergerelateerd geweld naar voren komen.

Steunpunt Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland

Meldingen op basis van deze code moeten worden gedaan bij het steunpunt [Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland](#), hierna 'het Steunpunt' genoemd. De regiehouders sociale veiligheid kunnen deze melding doen. Het Steunpunt is ook beschikbaar voor overleg en advies over concrete gevallen.

Definities

1. Huiselijk geweld is geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer wordt gepleegd. Hieronder vallen lichamelijke, psychische en seksuele geweldpleging, belaging en bedreiging, al dan niet door middel van, of gepaard gaand met, beschadiging van goederen in en om het huis.
2. Onder kindermishandeling wordt verstaan: elke vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard die de ouders of andere personen actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend, of dreigt te worden berokkend aan een minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel.
3. Eergerelateerd geweld is de overkoepelende term voor vormen van dwang, psychisch en fysiek geweld gepleegd vanuit een eermotief. Het gaat daarbij om geweld dat wordt toegepast om te voorkomen dat een lid van de familie gedrag vertoont dat de familie-eer in de gemeenschap kan schaden. Of om geweld tegen de (vermeende) eerschender om de geschonden familie-eer te herstellen. Eergerelateerd geweld valt vaak ook binnen de definities van huiselijk geweld of kindermishandeling. Het heeft echter een aantal bijzondere kenmerken, waardoor een specifieke aanpak noodzakelijk is.

Stappen bij signalen van huiselijk geweld, kindermishandeling of eergerelateerd geweld

Bij direct gevaar

1. Neem bij signalen die wijzen op zodanig ernstig huiselijk geweld, kindermishandeling of eergerelateerd geweld, of de dreiging daarvan, dat de student daartegen onmiddellijk moet worden beschermd, contact op met het steunpunt en overleg welke acties moeten worden ondernomen.
2. Indien de student op de VU campus is en acuut gevaar lijkt te lopen, móet de beveiliging van de VU worden ingelicht. De beveiliging onderzoekt en beoordeelt de situatie en neemt binnen haar mogelijkheden de noodzakelijke maatregelen.
3. Als achteraf blijkt dat er een onveilige situatie op de VU heeft plaatsgevonden, maak hier dan alsnog melding van bij de beveiliging.

Bij vermoeden van gevaar

1. Als je signalen opvangt die kunnen wijzen op huiselijk geweld, kindermishandeling of eergerelateerd geweld, neem dan contact op met een van de aandachtfunctionarissen. De aandachtfunctionaris is je klankbord en adviseur bij het nemen van de verdere stappen.
2. Tenzij je met de aandachtfunctionaris hebt geconcludeerd dat er onvoldoende reden is om verdere actie te ondernemen, neem je de volgende stap:
 - a. ga zelf met de student in gesprek. Zie daarover onderstaande instructie; of
 - b. vraag de studieadviseur of deze de student wil oproepen om te proberen het gesprek met de student aan te gaan

- c. in beide gevallen is het doel om het vermoeden al dan niet bevestigd te krijgen.
3. Als door jou of door de studieadviseur met de student is gesproken en je hierop met de aandachtsfunctionaris hebt geconcludeerd dat het vermoeden niet terecht blijkt te zijn, dan onderneem je verder geen actie. In alle andere gevallen neem je de volgende stap:

Bespreek het vermoeden van huiselijk geweld, kindermishandeling of eengerelateerd geweld met een regiehouder sociale veiligheid; doe dit eventueel samen met de aandachtsfunctionaris.

- a. De regiehouder sociale veiligheid neemt de beslissing:
- of er een melding moet worden gedaan bij steunpunt [Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland](#); en/of
 - welke andere acties worden ondernomen; en
 - wie wat doet.
- b. De regiehouder sociale veiligheid documenteert de gezette stappen en op te volgen acties in het registratiesysteem van de regiehouder (SMILE).

Gesprek met de student

Doe in het gesprek met de student het volgende:

1. leg de betrokkene het doel uit van het gesprek;
2. beschrijf de feiten die je hebt vastgesteld en de waarnemingen die je hebt gedaan;
3. nodig de betrokkene uit om een reactie hierop te geven;
4. kom pas na deze reactie zo nodig met een interpretatie van hetgeen je hebt gezien, gehoord en waargenomen;
5. vertel dat je overweegt een melding te gaan doen en wat het doel daarvan is;
6. als de student bezwaren heeft, overleg dan op welke wijze je hieraan tegemoet kunt komen.

Op 31 mei 2023 heeft de USR instemming gegeven over de meldcode.

Het College van Bestuur heeft op 20 juni 2023 met in achtneming van het advies de code vastgesteld met terugwerkende kracht met inwerkingtreding per 1 maart 2023.